

Светлина

Вестник за информация, култура и народно стопанство

Излиза всяка Сжбота

За обявления се плаща:

За годишни, свадбени, именни, благодарности и некролози 30 л.; за търговски и частни обяви на 1 стр. 80 ст. кв. см. на останалите 60 ст. Приставски и на учреждения по 80 ст. дума. В хрониката 6 л. ред.

Всичко в предплата.

Годишен обонант 40 лева

Ржкописи не се връщат

Адрес: в „СВЕТЛИНА“

Урежда редакционен комитет

Телефон № 58

Издател Владо Ив. Пилев

Спас Наков

на 25 того (Спасов-ден) не ще приема гости.

Г-ца Еврипия Ил. Карайорданова

Г-н Драгомир Н. Падарев
СГОДЕНИ

София 6 май 1922 година.

Тржн.

Дупница

Г-ца Еленка Ив. Тетимова

Г-н Димитр Темелков
ТЪРГОВЕЦ

ще се венчают в Неделя, 21 того, 10 часкт пр. пладне в домът на госпожцата.

Поздравленията—домът

Настоящото заменя отделни покани.

Дупница, май 1922 година

За телеграми: Темелков

Не изпускайте случая!

Продавам собствените си недвижими наследи имоти в районите на Блажиевската и Джерманската селски общини, сжстоящи се от: селища градини, лозя, ниви и ливади.

Желающите да купят някои от тях да се отнесат до **Ст. А. Влизнаков** — учител Дупница

Емануил п. Димитров в Дупница

На 14 и 15 т. м. Емануил п. Димитров, нашия млад талантлив писател джржа три беседи в Военния клуб. Градското читалище „Напредък“ най-сетне, вдигна факела. На неговия позив се отзоваха не малко граждани и граждани.

Струнен оркестър ни въведе в друг мир, неделничен и по-вжзвишен. Христо Велев каза неколко думи за тжмнината обществена и за неравния терен на нашия живот. Той помоли градът, пробуждащия се град, да обича светлината, той упрекна тжпото безчувствие на гражданина!

*

Емануил п. Димитров е познат на малцина. Познават го младите, защото той сам е още млад. Автор на десетки бисерни зржнца, пржнати в списания и сжбрани в стихотворни антологии, автор на два романа и редица разкази; автор на литературно-философски студии вжрху изкуството и литературната критика, него, повтаряме, малцина го познават.

Емануил п. Димитров не е случайно пжрвият читалищен лектор в Дупница. Повикан беше пжрв, защото сам млад, той е в пожива вржзка с младите носители на културата в града. Пред него младият човек се открива, нему се доверява да разкаже за какво жадува град, като Дупница, какво трябва да се каже силно и внушително като пжрва, нова дума. Той можа по-леко да разбере копнежа на млади, копнеж по светлината, която е помрачавана от градския шум, праховете, залисията и рекламата на зараждащия се град...

Емануил п. Димитров оправда нашите очаквания. Той говори за новата бжлгарска литература за да подчертае сжздаването на нови културни и творчески ценности. Пред учениците и ученичките гимназисти говори за *духа и сжщността на класическото изкуство*—изкуство на вечната, универсална красота за да обясни *модерното западно изкуство* в литературните произведения, скулптурата, художеството и му-

зиката—като изкуство на настроението, на краската, на движението и промената. Последната му беседа беше чисто философска: за пределите на науката, обяснява ли науката еволюцията на живота вжобще?

Трите теми беха троеличието на духовната култура: *поезия, художество и философия*.

Хармонично развити в една голема творческа личност, тези три прояви са почти една редкост. Редко зад едно име пламти взорът на поета, художника и философа, Емануил п. Димитров, именно, е поет, художник и философ.

Двамата: п. Димитров и Николай Райнов—в полето на бжлгарската духовна култура са може би единствените истински троелични творци на ценности.

Тоя пжт Дупнишката интелигенция можа да чуе Емануила.

—Разбраха ли го всички?

Разбира се, че не! Джлбоки те постижения на човеческата мисл не са достпни всекому. Поезията се разбира от малцина, макар да се чувствава от пошироки кржгове.

Малцина познават творческите интереси, малцина се вживяват в вжзторзите на чувството, всепобедното чувство на изящния стих. Още по малцина са способни да обобщат наблюденията си и да отговарят на вжпроса: Творим ли ценности или се хлжзгаме по наклонната площ на упадъка.

За художественото творчество може да се каже сжщото. Художника е неразбиран, не ценими са неговите постижения чрез боите, слагани небрежно вжрху кжсове обтегнато платно. Тая *иллюзивна действителност*, за която ни говори п. Димитров, има редки почитатели, когато сжщинската действителност ни поглжща, а художествените ни интереси спират пред портрета на куропатки-на, гланцовите репродукции на световните принцеси на хубости и труфилата или пейзажите от да-

лечни непознати градове, полета и планини, оковани в тжйни, овехтели, рамки.

Ами философията? Кой да я разбере? тая джлбока наука на науките, в която се губи човеческия дух от векове, мигар от една лекция ще бжде разбрана?

Аз предвиждам разочарования, схващам недоумение, а може би и упрек.

Да се разберем. Слушателите като цело не ще станат нито поети, нито художници, а още по-малко философи. И когато слушателите са повикани да слушат поезия, изкуство или философия, то е за да надникнат в другия, непознат мир на творчеството, да се пробуди еденичен интерес кжм висшия духовен живот; да се извика почит кжм хората на мисл-та, които живеят между нас, тихи и замислени, с отжркани палта и панталони, потжнали в своите творчески мистерии, чужди на нашите клюки и междупартийни злоби...

Ето тия беседи са боджрлжч, който пробужда нов живот, както всяка светлина заражда и поддржжа живота вжобще.

Сотир Янев

Градски живот

Вечеринката на лекарите

На 13 т. м. клонжт в Дупница от Лекарския сжюз даде литературно-музикална вечеринка в салона на Военния клуб.

При започването й, г-н Д-р Даскалов описа на кратко целите на Лекарския сжюз и неговата хуманна рол за нашия народ, като подчерта, че една от главните задачи на лекарското сжсловие е вече не само да лекува, но и да просвещава, да учи как да се предпазват хората от болести. Той изжжкна и вопиющата нужда от лекарски дом в София, за постройката, на който беше и прихода на вечеринката. На край поблагодари от името на колегите си на участвующите и посетителите.

Програмата бе много добре изпълнена, особено декламацията „Аутопсия“ (Ада Негри) от ученичката Цв.

Указател за Дупница

(Предназначен за американци)

I.

Географическо положение на града. Дупница е разположена в една тесна и ниска котловина, притисната между два голи каменисти хжлма. Долината се прорезва от реките Джерман, Бяга, Бистрица и Отовица, които имат много подпочвени „миризливи“ притоци. Когато реките са пжлноводни по тях плуват големи салове боклуци и нечистотии. Но често реките не успеват да изпълнят тази санитарна функция и по улиците остават да се тжркалят през целия летен сезон умрели котки, кучета, кокошки, мишки и пр.

Некога, местото не е било заселено. Било е *ресторант*. Сжществувал е само „Деве хан“ т. е. — ресторант за камили. Останките му още стжрчат в сегашните Кузманови згради. Градът постепенно се е сжздавал. Днес е големо заселище. Мжжете се

занимават с „кождерство“ и *пантанджжжж*. Жените сж много работни, трезви, пжргави и чисти. И затова вечно благоухаят на ливанда и гюл.

Старини: „Деве хан“ Каргалиския конак, турмата, „живата вода“, Св. Петка, „Св. Никола“, „Кулата“ При нея сж изровени грамадни „кюпове“ от много стар произход — около 600 години преди Христа. Днес сжщите кюпове красят Народния музей в София. Поставени сж от двете страни на входа в музея, близо до „Черешовото топче“.

Фауна: Преди много години в камжнците и припечите на „Каршиака“ туземния жител *Аце Фиданков* е хвзнал една грамадна змия, джлга 8—10 метра, чиста *африканска* порода. Ловеца от уплаха го е втресло и цели 3 месеца е лежал болен.

Змията спиртосана от учени естественици и препаратори „висисти“ е занесена в София, фотографирана, гледана, изучавана, изследвана. Тя и днес се пази и показва като редкост, като ценност, като чудо. Бжлгарско чудо.

Град Дупница е сравнително ново поселище. Намира се на Балканския полуостров, в дивия югозападен край на една полукултурна страна, наречена Бжлгария населена от варвари. За пжрви пжт за тази страна се заговори в Америка през 1912/1913 год. — когато милиардера Карнеги прати анкетна комисия за да издири варварствата и золумите на това племе, което като разпенена вжлна през тия години се понесе на юг — през Македония — кжм морето.

За втори пжт за него се заговори през големата Европейска война, понеже то с своите сурови орди джржа в Македония на един грамаден фронт три години подред грамадна европейска армия.

Но едвам в 1918 год американската преса посвети по-обстойни статии за това племе. И тогава за пжрви пжт спомена за поселището — Дупница. Причината беше, че през Октомврийските дни на 1918 г., когато ордите на това племе бегах на север кжм своите непристжпни планини, амер. представител в тая страна Мжрфи, в желанието си да